

Acta de la 1a reunió de la Comissió de seguiment del Model d'atenció a la salut de les persones trans*

Data: 31 de gener de 2018 a les 13 h

Hi assisteixen:

Nac Bremón – Plataforma Trans*forma la Salut

Mar C. Llop - Plataforma Trans*forma la Salut

Ramon Escuriet Peiró - Àrea d'Atenció Sanitària (CatSalut)

Ma Lluïsa Jiménez Gusi - Àrea per a la Igualtat de tracte i no-discriminació de persones LGTBI
(Departament Treball, Afers Socials i Famílies)

Yolanda Lejardi Estévez - Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació (Departament de Salut)

Pilar Magrinyà Rull - DG de Planificació en Salut (Departament de Salut)

Anna Mompert Penina - DG de Planificació en Salut

Lina Mulero - Plataforma Trans*forma la Salut

Marta Murillo Vallés – Endocrinòloga infantil

Cristina Nadal Sanmartin - Àrea d'Atenció Sanitària

Lydia Padró Pitarch - Àrea d'Atenció Sanitària

Montserrat Pàmies Massana – Societat catalana de psiquiatria infantojuvenil

Jordi Reviriego Chuecos – Metge de família

Judit Roura - Plataforma Trans*forma la Salut

Anna Rubio Cillán - DG de Planificació en Salut

Ordre del dia:

- Constitució de la Comissió de seguiment del Model atenció a la salut de les persones trans*
- Presentació membres de la Comissió
- Proposta Reglament de funcionament de la Comissió
- Identificació de temes prioritaris i calendari de treball
- Precs i preguntes

Desenvolupament de la sessió:

La directora general de Planificació en salut obre la sessió recordant el context en què se situa el Model d'atenció a la salut de les persones trans*, que s'emmarca en el compliment de la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

El Model va començar a prendre forma a partir de la proposta presentada el mes de gener de 2016 al Conseller de Salut per part de la Plataforma Trans*forma la Salut i, conjuntament, van poder presentar les seves línies mestres l'octubre de 2016.

La sessió d'avui és per constituir la Comissió de seguiment, tal com determina el punt 5.3 del Model d'atenció a la salut de les persones trans*.

La Comissió és l'espai de trobada de tots els agents per anar configurant un model que no és estàtic, que encara té serrells importants (llista d'espera única, fàrmacs...) i que en el seu desplegament territorial segur que hi trobem aspectes a millorar. A la Comissió tots els temes tenen cabuda i una de les primeres tasques serà la seva prioritització i la realització d'un calendari que permeti el seguiment de la seva execució. També presentarem algunes reflexions per tal d'adequar la composició de la comissió, en concret, una proposta d'introduir nous membres amb mirades més socials com un expert en ètica, i altres professionals de l'àmbit de la sociologia i/o antropologia que permetin ampliar el treball i incorporar-hi els seus punts de vista.

A continuació, es fa una roda de presentació de les persones assistents a la reunió. La directora agraeix l'assistència de tothom i, especialment, a les persones que venen en nom de la Plataforma, ja que en un primer moment havien comunicat que no assistirien per desacord amb la composició de la comissió.

Tot seguit la sub-directora de la Cartera de Serveis i el Mapa Sanitari fa un aclariment en relació amb la redacció definitiva del Model: la versió publicada en la pàgina web del Departament de Salut incorpora gran part de les modificacions proposades per la Plataforma, les no incorporades resten per acabar d'estudiar. Es va publicar sense tenir tancats alguns temes, ja que la Instrucció publicada l'11 de novembre feia referència al Model i es va entendre que aquest havia de ser ja públic, tot i que no fos la versió definitiva.

En els propers dies es farà arribar a la Plataforma un document que explicitarà les modificacions incorporades, les no incorporades i les incorporades amb una proposta alternativa de redacció.

La directora de l'Àrea d'Atenció Sanitària del CatSalut destaca la importància que té el treball que s'inicia a partir de la constitució de la comissió de seguiment ja que és la materialització que el model s'implementa i que s'ha de visibilitzar el canvi de model pactat. El pas del model antic al model nou ha de cristalitzar amb tothom, intentant no deixar ningú fora. Destacar que la Comissió s'ha constituït amb

persones que han d'anar fent seu i d'anar-lo difonent, el Model despatologitzador de l'atenció a les persones trans.

Seguidament parlen les persones representants de la Plataforma i expressen que la composició de la comissió de seguiment no reflecteix l'esperit del model, ja que aquest es basa en l'atenció primària i, deixant de banda casos específics, les persones trans requereixen l'atenció hospitalària només per a les cirurgies. En canvi, en la composició actual hi ha un sol professional d'atenció primària i dos professionals de l'àmbit hospitalari, i cap d'ells de cirurgia. Destaquen, com especialment greu per a la Plataforma, la presència de la Societat catalana de psiquiatria infantojuvenil.

La Plataforma entén que el Model, tot i ser aprovat, no és assumit i interioritzat per part del Departament de Salut i que la presència d'una doctora psiquiatra en la Comissió de seguiment és contradictori amb l'essència despatologitzadora del Model.

La Plataforma demana que consti en l'acta que, mentre no hi hagi un replantejament de la composició de la comissió perquè aquesta s'adeqüi al pes dels diferents agents que intervenen en el Model i s'exclouï la psiquiatria, la Plataforma no hi formarà part.

La persona representant de la Societat catalana de psiquiatria infantojuvenil explicita que aquesta societat també inclou els professionals de la psicologia clínica. També expressa el valor afegit i l'aval de seguretat que pot representar que sigui rigorós el suport psicològic que rebin, tant les criatures que el demanin, com els professionals de la pediatria i demana que no s'estigmatitzi la salut mental.

Tal com havien expressat els membres de la Plataforma marxen de la reunió manifestant que resten a l'espera dels diferents acords que es vagin prenent, que seran discutits per la seva assemblea.

Per abordar el tercer punt de l'ordre del dia, proposta Reglament de funcionament de la Comissió, des de la Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació s'enviarà una proposta senzilla de reglament per tal de que pugui ser aprovada en la següent reunió de la Comissió. La persona representant de la Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació comenta que redactarà el Reglament de règim intern de la comissió i que farà una proposta que compartirà abans de la propera reunió.

Finalment, i pel que fa als temes prioritaris i al calendari per abordar aquests, s'acorda:

- Reglament i composició de la Comissió de Seguiment, s'enviaran propostes i es presentaran per aprovació en la propera reunió de la Comissió de seguiment.
- Formació de professionals: a la propera reunió de la Comissió es presentarà una proposta de difusió del Model, de pla de sensibilització i formació diferenciat per tipologies de professionals: d'atenció a les persones usuàries, d'atenció especialitzada, professionals referents de les unitats Trànsit al territori (part teòrica i pràctica), ...
- Unitats trànsit territorials: estat de la qüestió.

- Cirurgia: qualitat de les intervencions i llista d'espera.
- Farmàcia
- Pressupost del desplegament del Model (en funció del context)

S'acaba la sessió a les 14:30 h

Martin Endara Coll

Acta de la 2a reunió de la Comissió de seguiment del Model d'atenció a la salut de les persones trans*

Data: 14 de febrer de 2019 a les 9:30 h

Hi assisteixen:

Carme Bertral López - Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació (Departament de Salut)

Nac Bremón – Plataforma Trans*forma la Salut

Sílvia Cordoní - Institut Català de la Salut

Ramon Escuriet Peiró - Àrea d'Atenció Sanitària (CatSalut)

Ma Lluïsa Jiménez Gusi - Àrea per a la Igualtat de tracte i no-discriminació de persones LGTBI (Departament Treball, Afers Socials i Famílies)

Carme Lacasa Plana - Àrea d'Atenció Sanitària

Victòria Martorell - Unió Catalana d'Hospitals

Anna Mompert Penina - DG de Planificació en Salut

Lina Mulero - Plataforma Trans*forma la Salut

Cristina Nadal Sanmartín - DG de Planificació en Salut (Departament de Salut)

Assumpta Ricart Conesa - Àrea d'Atenció Sanitària (CatSalut)

Anna Rubio Cillán - DG de Planificació en Salut

Rosalía Serra Calm - Consorci de Salut i Social de Catalunya

Anna Maria Serra - Plataforma Trans*forma la Salut

Ordre del dia:

- Model d'atenció a la salut de les persones trans*
- Instrucció CatSalut
- Normes de funcionament intern de la Comissió de seguiment
- Informació sobre els avenços en la contractació de les tres unitats hospitalàries i la gestió de la llista d'espera
- Breus

Desenvolupament de la sessió:

La directora general de Planificació en salut obre la sessió recordant el context en què se situa aquesta 2a Comissió de seguiment del Model d'atenció a la salut de les persones trans* i agraeix l'assistència de tothom i a continuació es fa una roda de presentació de les persones assistents.

S'aprova l'acta de la sessió de 31 de gener de 2018 amb una correcció: la representació de les persones trans* és a través de la Plataforma Trans*forma la Salut, no a través de les associacions que la conformen.

Tot seguit la sub-directora de la Cartera de Serveis i el Mapa Sanitari explica les modificacions que s'han realitzat en la composició de la Comissió de seguiment. Per una banda, la incorporació de les entitats proveïdores, que han de facilitar el desplegament territorial i la posada en marxa del Model, i la incorporació de l'Àrea per a la Igualtat de Tracte i No-discriminació de Persones Lesbianes, Gais, Bisexuals, Transgènere i Intersexuals de la DG d'Igualtat i, per una altra banda, que deixen de formar part de la comissió els tres representants dels professionals clínics, de les societats científiques i/o dels col·legis professionals. La participació d'aquest grup de professionals en el desplegament del model es farà mitjançant els grups de treball específics que es posaran en marxa per aprofundir en aquells aspectes que generen més debat.

La composició actualitzada és la següent:

Presidència: Direcció General de Planificació en Salut.

Vocals:

- Dos representants de la Direcció General de Planificació en Salut.
- Dos representants del CatSalut.
- Tres representants de les entitats proveïdores (ICS, UCH i CSSC).
- Un o una representant de la Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació.
- Un o una representant de l'Àrea per a la Igualtat de Tracte i No-discriminació de Persones Lesbianes, Gais, Bisexuals, Transgènere i Intersexuals de la DG d'Igualtat.
- Tres representants de la Plataforma Trans*forma la Salut

1. Model d'atenció a la salut de les persones trans*

Seguidament informa de com s'han abordat les esmenes presentades per la Plataforma al document del Model: hi ha un grup d'esmenes que es van incorporar tal com es van presentar i ja formen part del document publicat; un altre grup d'esmenes que es van incorporar modificant el seu redactat o bé en un apartat o capítol diferent al que es plantejava; i finalment, un grup d'esmenes que no s'han incorporat perquè encara no hi ha una decisió presa.

S'acorda crear dos grups de treball:

1) Actualització i difusió del Model, amb l'objectiu de:

- revisar les esmenes no incorporades i les incorporades amb redactat diferent i incorporar algun element més, si s'escau, tenint en compte que hi ha hagut alguns avenços en relació amb la implantació territorial del Model.
 - elaborar una estratègia de comunicació per difondre el Model entre professionals i ciutadania.
- Es preveu que els treballs d'aquest grup finalitzin el mes de febrer.

2) Aprofundiment en el Model pel que fa a l'atenció durant la infància i l'adolescència.

Per crear aquest grup es demana a les persones assistents que facin propostes sobre professionals de diferents àmbits amb els quals considerin adequat contactar perquè hi formin part i poder començar els treballs durant el mes de març.

2. Instrucció CatSalut i 4. Informació sobre els avenços en la contractació de les tres unitats hospitalàries i la gestió de la llista d'espera

A continuació, des de Àrea d'Atenció Sanitària, i en relació amb la *Instrucció 14/2017 Implantació del Model d'atenció a les persones trans* en l'àmbit del CatSalut*, es fa un repàs de totes les accions que s'estan duent a terme.

Els aspectes relacionats amb l'estudi dels fluxes de derivació, el desplegament d'unitats de trànsit de referència territorial i els seus futurs professionals, la formació d'aquests i la formació de professionals de les regions sanitàries i l'acreditació de la formació, s'estan treballant conjuntament amb la Unitat Trànsit de Barcelona.

Pel que fa a l'atenció quirúrgica, els hospitals de referència són:

- Hospital Germans Trias i Pujol de Badalona
- Hospital Clínic de Barcelona
- Hospital Universitari de Bellvitge

L'accés a aquests centres no està subjecte a cap sectorització territorial i la via d'entrada a la llista d'espera única es fa a través de Trànsit, que en funció de la complexitat, la cartera de serveis especialitzada que pugui tenir cada centre i la tria que pugui fer la persona que sol·licita la intervenció, s'assignarà un o altre centre.

Els equips del tres hospitals estaran coordinats entre ells de forma rotatòria per professionals d'un ells, començant pel de l'Hospital de Bellvitge. Aquesta coordinació garantirà el compliment d'uns criteris únics d'entrada a la llista d'espera de Catalunya, un protocol únic i homogeni, uns indicadors d'avaluació de resultats quirúrgics i una avaluació qualitativa de la valoració de l'experiència viscuda per part de les persones ja intervingudes (PREM).

El seguiment i l'avaluació la realitzarà un grup tècnic compost pel CatSalut, la coordinadora del Programa quirúrgic i Trànsit, a través de la codificació específica "història personal reassignació sexe"

En aquest punt s'acorda:

- 1) Emprendre per part de la Comissió de seguiment una iniciativa per proposar un canvi del descriptiu del codi Z87.890
- 2) Presentar periòdicament a la Comissió de seguiment un informe elaborat per la coordinació de les unitats quirúrgiques.
- 3) Ordenar la llista d'espera única quirúrgica, per la qual cosa Trànsit contactarà amb les persones que la conformen.
- 4) La Plataforma es posarà en contacte amb la persona responsable de la coordinació quirúrgica per fer-li arribar les necessitats i expectatives.

3. Normes de funcionament intern de la Comissió de seguiment

Pel que fa al punt de l'ordre del dia que es refereix a les normes de funcionament intern de la Comissió de seguiment, s'acorda:

- 1) La Sub-direcció de la Cartera de Serveis i el Mapa Sanitari adaptarà el text de les normes de funcionament intern d'altres comissions de seguiment a la del Model d'atenció a la salut de les persones trans* i enviarà la proposta a les persones que conformen la Comissió i recollirà les propostes de modificació.
- 2) Aprovar les normes de funcionament intern en la següent sessió de la Comissió.

5. Breus

Finalment en el punt de temes breus la Plataforma comenta els problemes que s'han plantejat a Manresa pel que fa a la dedicació horària de la persona referent com de l'espai físic que disposa per fer l'atenció, i que consideren no es respecte el Model d'atenció consensuat. El CatSalut assumeix contactar amb el proveïdor sanitari i demana que es reportin les possibles incidències que es puguin produir per tal d'abordar-les de la mateixa manera.

S'acaba la sessió a les 11:30 h

Acta de la 3a reunió de la Comissió de seguiment del Model d'atenció a la salut de les persones trans*

Data: 18 de juny de 2019 a les 10:00 h

Hi assisteixen:

Nac Bremón – Plataforma Trans*forma la Salut

Ramon Escuriet Peiró - Àrea d'Atenció Sanitària (CatSalut)

Ma Lluïsa Jiménez Gusi - Àrea per a la Igualtat de tracte i no-discriminació de persones LGTBI (Departament Treball, Afers Socials i Famílies)

Carme Lacasa Plana - Àrea d'Atenció Sanitària

Victòria Martorell - Unió Catalana d'Hospitals

Anna Mompert Penina - DG de Planificació en Salut

Lina Mulero - Plataforma Trans*forma la Salut

Anna Rubio Cillán - DG de Planificació en Salut

Rosalía Serra Calm - Consorci de Salut i Social de Catalunya

Raül Serra Fabregà - Secretaria d'Atenció Sanitària i Participació (Departament de Salut)

Pilar Saura Agel - DG de Planificació en Salut (Departament de Salut)

Ordre del dia:

- Aprovació de l'acta de la Comissió de seguiment anterior (14/2/2019)
- Aprovació normes funcionament Comissió de Seguiment
- Aprovació versió actualitzada del Model d'atenció a la salut de les persones trans a Catalunya
- Informació sobre implantació Model
- Torn obert de paraules

Desenvolupament de la sessió:

Sense cap esmena s'aproven l'acta de la sessió anterior i les normes de funcionament.

Seguidament es fa una revisió de la proposta d'actualització del document del Model i s'incorporen a proposta de la Plataforma una sèrie de modificacions i adaptacions. Es tornarà a enviar la nova versió del document per poder ser validada.

També s'incorpora un nou paràgraf en la pàgina 11, prèviament proposat per l'Àrea per a la Igualtat de tracte i no-discriminació de persones LGTBI (Departament Treball, Afers Socials i Famílies):

Informació sobre la Xarxa pública de Serveis d'Atenció Integral LGBTI del municipi o comarca de referència per tal de conèixer recursos i rebre suport i acompanyament social i comunitari i per realitzar la tramitació de la targeta sanitària amb el nom sentit i altres gestions adreçades a les persones trans.

A continuació s'informa sobre la implantació del Model fent èmfasi en la part del Programa quirúrgic, per la qual cosa s'ha convidat a la sessió de la Comissió a la seva coordinadora, la doctora Ana López. Com ja estava previst, des del Servei Trànsit es fa la primera valoració on es confirmi la voluntat de la persona trans a sotmetre's a una intervenció quirúrgica de reassignació de sexe. I es defineix el Circuit de derivació per la reassignació quirúrgica de sexe amb sistema mixte de distribució territorial i considerant les preferències de la persona trans, sempre utilitzant una llista d'espera única.

Per finalitzar, es fa un ràpid repàs dels acords presos en la sessió anterior i resta pendent:

- elaborar l'estratègia de comunicació per difondre el Model, ja que no està tancada la seva actualització
- crear un grup de treball per aprofundir en l'atenció durant la infància i l'adolescència.

Acords:

- 1) Enviar Normes de funcionament aprovades
- 2) Enviar la proposta de nova versió del Model per a la seva validació per part de les persones que conformen la Comissió de seguiment
- 3) Enviar la proposta validada per la Comissió a les persones que van participar en la redacció de la versió anterior

S'acaba la sessió a les 12:10 h